

Maade; om det er et større eller mindre Flertal, gjør jo for saa vidt mindre til Sagen. Jeg har fremdeles, saaledes som Forholdene have udviklet sig, troet at maatte gaa ud fra, at hvad Flertallet i Udvalget ansaa for det rigtige, havde temmelig stor Sikkerhed for ogsaa at vinde Flertal i det ærede Folkething. Jeg har altsaa maattet gaa ud fra, at en længere Udsættelse med Behandlingen af Loven om Dødsboer ikke vilde føre til Noget. Jeg har maattet gaa ud fra, at om tre Uger vilde Stillingen med Hensyn til Skiftegebyrloven være den samme, som den er idag, og som den var for henved tre Uger siden. Det er først derfor, at jeg nødtvungen har maattet, som jeg sagde før, nu gjøre Forsøg paa at bringe den Lov, som her foreligger, til Ende, uden at afvente Skiftegebyrlovens Tilendebæring. Naar der imidlertid skulde gjøres Forsøg paa at bringe denne Lov til Ende, da var der intet Valg, thi der er kun Tale om at tage Loven med de Forandringer, som jeg tillod mig at foreslaa til 3die Behandling i Landstinget, men som det ærede Udvalg nu foreslaar igjen at gjøre om her, eller slet ikke at faae Loven ud. Der foreligger nemlig ikke den Udvei, hvortil der blev hentydet, nemlig at gjenindsætte de Bestemmelser, som man vedtog tidligere her i Folkethinget; thi det er aldeles tydeligt af, hvad der blev udtalt i Landstinget, at man der ikke vil gaa ind paa, hvad der saaledes blev vedtaget ved Sagens forrige Behandling her, og selv om Sagen forholdt sig anderledes, selv om Landstinget skulde ville gaa ind paa en saadan betinget Kraftræden som den, der tidligere var bragt i Forslag af det ærede Thing, saa vilde jeg ikke kunne anse det for rigtigt eller forsvarligt at forelægge Loven i en saadan Skikkelse til Stabsfæstelse for Hans Majestæt Kongen. Jeg kunde ikke anse det for rigtigt at opfordre Hans Majestæt Kongen til at give sin allerhøjeste Sanction til en Lov, med Hensyn til hvilken det var ubestemt ikke alene, naar den vilde komme til at træde i Kraft, men endogaa, om den nogeninde vilde komme til at træde i Kraft; det vilde jeg ikke anse for at være foreneligt med de Hensyn, som skyldes Kronen. Altsaa den Udvei gives ikke. Spørgsmaalet er da altsaa nu, vil man tage den Reform, som her kan faaes, eller vil man ikke tage den. Ved at knytte den til en anden Lov, med Hensyn til hvilken det er givet, at den ikke vil udkomme i denne Session, gjør man i Virkeligheden det Samme som at forfaste den her foreliggende Lov. Det er Stillingen. Nu har det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) sagt, at det er i og for sig en god og nyttig Lov, som han anser for ønskelig, men den faar først Værd og Betydning, naar den sættes i Forbindelse med den anden Lov om en Reform af Skiftegebyrverne. Dersom det ærede Medlem havde indskrænket sig til at sige, at Skiftegebyrreformen er et naturligt og vigtigt Supplement til den her

foreliggende Lov, dersom han havde sagt, at Reformen først faar sin rette og fulde Betydning, naar denne Skiftegebyrreform ogsaa kommer, da skulde jeg ikke have modtaget det ærede Medlem, jeg skulde have givet ham Ret deri; men det forekommer mig, at det er noget ganske Andet at sige, at den Lov, som her foreligger, ikke skulde have nogen Betydning, før man faar den anden Reform med. Det er allerede blevet paavist af det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Nimestad), at det var en besynderlig Misforstaaelse, naar det ærede Medlem gik ud fra, at den Lov, som her er til Behandling i Dag, skulde være en Lov, som særlig interesserede de Retskyndige og derimod mindre Befolkningen. Det er saa langt fra Tilfældet, at jeg er overbevist om, at der endnu rundt omkring i Landet sidder mangen en Retskyndig, som er opdragen under de gamle Love, under den gamle Praxis's Herredømme, som overhovedet er en Modstander af alle disse nye Indretninger, hvem denne Lov aldeles ikke er til Behag. Denne Lov er i Ordets egentligste og bedste Forstand, det tør jeg frit paastaa, en folkelig Lov; det er en Lov, som imødekommer en Trang og Ønske, som ere tilstede hos Befolkningen, Noget, hvori Befolkningen ganske sikkert vil ekkere sig enig, naar den først ret bliver klar paa, hvad det er, her er Spørgsmaal om. Det er jo nemlig en Lov, som tilstræber at fremsætte paa en tydelig og overkuelig Maade de Regler, der skulde gjælde ved Behandlingen af Forhold, i hvilke enhver Statsborger kan komme til at indtræde, enhver Mand er Dødens Lod undergIVEN, enhver Mand's Familie interesserede det at vide, hvorledes der skal forholdes med hans Efterladenskaber, om hans Arvinger skulde have Ret til i den Henseende at tale med, eller om Skifteretten skal skalte og valte med Efterladenskaberne, uden at Arvingerne selv kunne faae Lov til at tale med derom. Det er ikke en juridisk Sag, men i Virkeligheden en Ting, som interesserede Alle, og lige som det interesserede, hvorledes der skal gaas frem ved Behandlingen af lige Forhold, saaledes interesserede det overhovedet Folk at vide, hvad der er Ret, og at faae gamle Bestemmelser, som nu med Møje maa eftersjoges ikke blot i Love men ogsaa i systematiske Lærebøger, afløste af klare Bestemmelser, som Enhver kan læse sig til og forstaa. Jeg skulde mene, at dette er Noget, der gjør en Lov folkelig. Men dertil kommer, som ogsaa fremstillet af det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds, at, om ogsaa man vil sætte Opmærksomheden nok saa stærkt, ja fast udelukkende paa den økonomiske Side af Sagen, paa den Side, som berører Gebyrberegningen, saa gjøres der ved denne Lov ganske overordentlig betydningsfulde Skridt netop i Retning af at gjøre Behandlingen af Dødsboer billigere. Thi hvad gjør den foreliggende Lov? Den lader i mange Tilfælde Boer gaa over til privat Behandling, som efter de nu